

31995R2236

23.9.1995

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 228/1

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 2236/95**ze dne 18. září 1995,****kterým se stanoví obecná pravidla pro poskytování finanční pomoci Společenství v oblasti transevropských sítí**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

ských sítí a že může podporovat finanční úsilí členských států při vytváření transevropských sítí;

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 129d třetí pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

vzhledem k tomu, že mají být stanovena obecná pravidla pro poskytování finanční pomoci Společenstvím v oblasti transevropských sítí, což by umožnilo provádění tohoto článku;

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že podle článku 129c Smlouvy může Společenství podporovat projekty společného zájmu, které jsou uvedeny v rámci hlavních směrů;

v souladu s postupem stanoveným v článku 189c Smlouvy ⁽⁴⁾,

vzhledem k tomu, že podle čl. 3 písm. n) Smlouvy mají činnosti Společenství zahrnovat podporu zřizování a rozvoje transevropských sítí;

vzhledem k tomu, že hlavní směry uvedené v čl. 129c odst. 1 Smlouvy, navržené Komisí, v současnosti posuzuje Evropský parlament a Rada; že kdyby rozhodnutí přijímající tyto hlavní směry nevstoupila v platnost před vstupem v platnost tohoto nařízení, je žádoucí, aby bylo přechodně počítáno s možností příspěvku Společenství na zvláštní prioritní projekty v mezích rozpočtových položek dostupných pro rozpočtový rok 1995, a to nejpozději do 31. prosince 1995;

vzhledem k tomu, že podle čl. 129b odst. 2 Smlouvy bude činnost Společenství zaměřena na podporu propojení a interoperability vnitrostátních sítí, jakož i přístupu k nim. Zejména přihlédne k potřebě propojit ostrovní, špatně přístupné a okrajové oblasti s ústředními regiony Společenství;

vzhledem k tomu, že by se měla zvýšit účast soukromého kapitálu na financování transevropských sítí a rozvíjet partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem;

vzhledem k tomu, že článek 129c Smlouvy stanoví, že Společenství vymezí soubor hlavních směrů zahrnující cíle, priority a hlavní rysy opatření předpokládaných v oblasti transevrop-

vzhledem k tomu, že pomoc Společenství může mít formu především studií proveditelnosti, záruk za úvěry nebo úrokových příspěvků; že tyto příspěvky a záruky se vztahují zejména na finanční podporu poskytovanou Evropskou investiční bankou nebo jinými veřejnými či soukromými finančními institucemi; že v některých řádně odůvodněných případech lze zvažovat přímé dotace investic;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 89, 26.3.1994, s. 8.⁽²⁾ Úř. věst. C 195, 18.7.1994, s. 74.⁽³⁾ Úř. věst. C 217, 6.8.1994, s. 36.⁽⁴⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 30. listopadu 1994 (Úř. věst. C 363, 19.12.1994, s. 23). Společný postoj Rady ze dne 31. března 1995 (Úř. věst. C 130, 29.5.1995, s. 1) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 12. července 1995 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

vzhledem k tomu, že záruky za úvěry budou poskytovat Evropský investiční fond nebo jiné finanční instituce na obchodním základě; že finanční pomoc Společenství může krýt částečně nebo plně poplatky placené příjemci těchto záruk;

vzhledem k tomu, že pomoc Společenství je hlavně určena k překonání finančních překážek, které mohou vzniknout během počáteční fáze projektu;

vzhledem k tomu, že pro pomoc Společenství je nezbytné stanovit limit s ohledem na celkovou výši investičních nákladů;

vzhledem k tomu, že pomoc Společenství může být poskytnuta na projekty na základě míry jejich příspěvku k cílům uvedeným v článku 129b Smlouvy a ostatním cílům a prioritám zahrnutým do hlavních směrů uvedených v článku 129c Smlouvy; že má být rovněž brán ohled na ostatní hlediska, jako je podporování veřejného a soukromého financování a přímé a nepřímé sociálně ekonomické účinky projektů, zejména co se týká zaměstnanosti i důsledků na životní prostředí;

vzhledem k tomu, že Komise musí pečlivě vyhodnocovat potenciální ekonomickou životaschopnost projektů, a to na základě analýzy poměru nákladů a zisků a dalších vhodných kritérií, jakož i finanční rentability projektů;

vzhledem k tomu, že finanční pomoc Společenství poskytovaná podle čl. 129c odst.1 Smlouvy musí být v souladu s politikou Společenství, zejména co se týče sítí a ochrany životního prostředí, hospodářské soutěže a přidělování veřejných zakázek; že ochrana životního prostředí zahrnuje posouzení vlivu na životní prostředí;

vzhledem k tomu, že je nutné stanovit příslušné pravomoci a odpovědnosti členských států a Komise ohledně finanční kontroly;

vzhledem k tomu, že Komise musí zajistit účinnou koordinaci všech činností Společenství ovlivňujících transevropské sítě, zejména mezi financováním transevropských sítí a mezi financováním strukturálních fondů, Fondu soudržnosti, Evropského investičního fondu a Evropské investiční banky;

vzhledem k tomu, že mají být připraveny účinné metody vyhodnocování, sledování a kontroly pomoci Společenství;

vzhledem k tomu, že o financovaných činnostech mají být k dispozici vhodné informace, že tyto informace mají být zveřejňovány a že mají být transparentní;

vzhledem k tomu, že finanční referenční částka ve smyslu bodu 2 prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise ze dne 6. března 1995 je v tomto nařízení uvedena pro účely jeho provedení, aniž jsou dotčeny pravomoci rozpočtového orgánu stanovené Smlouvou;

vzhledem k tomu, že před koncem finančního výhledu na období 1994-1999 má být provedeno hodnocení, zda a do jaké míry činnosti uvedené v tomto nařízení odpovídají potřebám Společenství,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Definice a oblast působnosti

Toto nařízení vymezuje podmínky a postupy pro poskytování pomoci Společenství projektům společného zájmu v oblasti transevropských sítí infrastruktury dopravní, telekomunikační a energetické na základě čl. 129c odst. 1 Smlouvy.

Článek 2

Způsobilost pro poskytnutí pomoci

1. Pomoc Společenství může být poskytnuta pouze projektům společného zájmu (dále jen „projekty“) určeným v rámci hlavních směrů uvedených v čl. 129c odst. 1 Smlouvy.

Pomoc může být rovněž poskytnuta částem projektů podle prvního pododstavce, pokud tvoří technicky a finančně samostatné jednotky.

2. Pomoc může být rovněž poskytnuta projektům, které jsou financovány členskými státy nebo regionálními či místními orgány nebo subjekty činnými ve správě či legislativě a rovnoprávnými s veřejnými subjekty, a zejména jsou-li projekty financovány veřejnými či soukromými podniky provozujícími veřejné služby nebo služby ve veřejném zájmu.

Projekt je považován za financovaný členským státem, jestliže je prováděn a přímo financován státním orgánem nebo získává veřejnou pomoc či pomoc z veřejných zdrojů, a to v jakékoliv formě, udílenou vnitrostátním, regionálním či místním subjektem.

Článek 3

Přechodné ustanovení

Pokud by rozhodnutí přijímající hlavní směry uvedené v čl. 129c odst. 1 ještě nevstoupila v platnost v okamžiku vstupu v platnost tohoto nařízení, mohou být ve smyslu tohoto nařízení za způsobilé považovány zvláštní projekty, jejichž financování má prioritní povahu a které se vztahují především k dopravní infrastruktuře.

Toto ustanovení se uplatňuje až do dne vstupu v platnost rozhodnutí o přijetí hlavních směrů v oblasti uvedené infrastruktury, a nejpozději do 31. prosince 1995.

Článek 4

Formy pomoci

1. Pomoc Společenství projektům smí nabývat těchto forem:

a) spolufinancování studií týkajících se projektů, včetně přípravných a hodnotících studií a studií proveditelnosti, jakož i další technická podpůrná opatření těchto studií.

Obecně nemůže finanční účast Společenství překročit 50 % z celkových nákladů na studii.

Ve výjimečných, řádně odůvodněných případech může z podnětu Komise a se souhlasem dotyčných členských států účast Společenství překročit mez 50 %;

b) úrokových příspěvků na úvěry poskytnuté Evropskou investiční bankou či jinými veřejnými či soukromými finančními institucemi. Doba vyplácení příspěvku nesmí zpravidla přesáhnout pět let;

c) příspěvků na poplatky za záruky za úvěry od Evropského investičního fondu nebo od jiných finančních institucí;

d) přímé investiční dotace v řádně odůvodněných případech;

e) v případě potřeby se může jednat o kombinaci jednotlivých pomocí podle písmen a) až d) s cílem získat na základě vynaložených rozpočtových zdrojů, které musí být využity co možná nejefektivněji, maximální stimulační efekt.

2. Formy pomoci poskytované Společenstvím podle písmen a) až d) se uplatňují výběrovým způsobem s ohledem na zvláštní charakteristiky různých typů jednotlivých sítí a s ohledem na oblast telekomunikačních a energetických sítí s cílem zajistit, aby tato pomoc nenarušovala hospodářskou soutěž mezi podniky těchto odvětví.

Článek 5

Podmínky pomoci poskytované Společenstvím

1. Pomoc Společenství se poskytuje v zásadě pouze tehdy, jestliže se při provádění projektu vyskytnou finanční překážky.

2. Pomoc poskytovaná Společenstvím nesmí překročit minimální částku považovanou za nezbytnou ke spuštění projektu.

3. Bez ohledu na formu zvolené pomoci nesmí celková částka pomoci poskytované Společenstvím podle tohoto nařízení překročit 10 % z celkových investičních nákladů.

4. Finanční zdroje poskytované podle tohoto nařízení nesmějí být v zásadě přidělovány projektům nebo fázím projektů, které využívají jiných finančních zdrojů Společenství.

Článek 6

Kritéria výběru projektů

1. Projektům je poskytována pomoc podle míry jejich přispění k cílům stanoveným v článku 129b Smlouvy a k ostatním cílům a prioritám definovaným v hlavních směrech podle čl. 129c odst. 1 Smlouvy.

2. Pomoc poskytovaná Společenstvím je určena projektům s potenciální ekonomickou životaschopností, jejichž finanční rentabilita je v době žádosti považována za nedostatečnou.

3. Rozhodnutí poskytnout pomoc Společenství musí rovněž brát ohled na

— stav projektu,

— podněcující účinek pomoci Společenství na veřejné a soukromé finance,

— kvalitu finančního návrhu projektů,

— přímé či nepřímé sociálně ekonomické účinky, zejména týkající se zaměstnanosti,

— důsledky pro životní prostředí.

4. Je třeba brát rovněž zřetel, a to zejména v případě přeshraničních projektů, na časovou koordinaci různých částí těchto projektů.

Článek 7

Slučitelnost

Projekty financované podle tohoto nařízení musí být slučitelné s právem Společenství a politikou Společenství, zejména v otázce životního prostředí, hospodářské soutěže a zadávání veřejných zakázek.

Článek 8

Podávání žádostí o finanční pomoc

Žádosti o finanční pomoc Komisi podává dotyčný členský stát, nebo, se souhlasem členského státu, subjekt, jehož se to přímo týká.

Článek 9

Informace požadované pro posouzení žádostí a seznámení se s nimi

1. Každá žádost o finanční pomoc musí obsahovat veškeré informace nezbytné k prozkoumání projektu podle článků 5, 6 a 7, a zejména

- a) jestliže se žádost týká projektu,
- jméno subjektu odpovědného za vypracování projektu,
 - popis daného projektu a předpokládaný druh pomoci od Společenství,
 - výsledky analýzy poměru nákladů a zisků včetně výsledků analýzy potenciální ekonomické životaschopnosti a analýzy finanční rentability,
 - situování projektu v oblasti dopravy na osy a uzly podle hlavních směrů,
 - soulad s regionálním územním plánováním,
 - souhrnný popis vlivů na životní prostředí založený na posouzení provedeném v souladu se směrnicí Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí⁽¹⁾,
 - prohlášení, že byly prozkoumány ostatní možnosti veřejného i soukromého financování včetně Evropského investičního fondu a Evropské investiční banky,
 - finanční plán uvádějící v ECU nebo v národní měně veškeré složky finančního návrhu, včetně finanční pomoci požadované od Společenství a členského státu a pomoci již poskytnutých;
- b) jestliže se žádost týká studie, cíle a účelu studie, předpokládané metody a techniky;
- c) předběžný časový rozvrh práce;
- d) popis kontrolních opatření, kterými bude daný členský stát kontrolovat využití požadovaných fondů.

2. Žadatelé dodají Komisi veškeré důležité doplňkové informace, které Komise požaduje.

3. V zájmu posouzení žádosti může Komise požádat o radu jakéhokoliv specialistu, včetně posudku Evropské investiční banky.

Článek 10

Poskytnutí finanční pomoci

Komise rozhodne o poskytnutí finanční pomoci podle tohoto nařízení na základě posouzení žádosti, přičemž použije výběrová kritéria a postupy stanovené v článku 17. Oznámi své rozhodnutí přímo příjemcům pomoci a členským státům.

Článek 11

Finanční ustanovení

1. Pomoc Společenství může zahrnovat pouze výdaje týkající se projektu a vynaložené příjemci či třetími osobami, které odpovídají za provedení projektu.

2. Nesmějí být hrazeny výdaje vynaložené před datem, kdy Komise obdržela žádost o finanční pomoc.

3. Rozhodnutí poskytnout finanční pomoc přijatá Komisí na základě článku 10 jsou závazná a představují povinnost vynaložit výdaje schválené rozpočtem.

4. Platby se obvykle provádějí ve formě zálohy, průběžných plateb a závěrečné platby. Záloha, které obvykle nesmí převyšovat 50 % první roční tranše, je vyplacena, jakmile je žádost o pomoc schválena. Průběžné platby jsou uskutečňovány na základě žádostí o provedení platby při současném, nekompromisním a transparentním posouzení stavu projektu nebo studie, v případě potřeby i posouzení revidovaných finančních plánů.

5. Platební podmínky musí brát ohled na skutečnost, že projekty týkající se infrastruktury jsou prováděny v průběhu několika let, a že proto musí být přijata opatření zajišťující víceleté financování.

6. Komise provede závěrečnou platbu po schválení závěrečné zprávy o projektu či studii předané příjemcem a uvádějící veškeré položky účelně vynaložených výdajů.

7. Postupem podle článku 17 Komise určí postup, harmonogram a částky plateb úrokových příspěvků i příspěvků na záruky.

(¹) Úř. věst. L 175, 5.7.1985, s. 40.

Článek 12

Finanční kontrola

1. Aby bylo zaručeno úspěšné dokončení projektů financovaných podle tohoto nařízení, musí členské státy přijmout nezbytná opatření, aby

— bylo pravidelně ověřováno řádné provádění projektů a studií financovaných Společenstvím,

— se předcházelo nesrovnalostem a aby byly ukládány sankce,

— byly získány zpět veškeré částky ztracené v důsledku nesrovnalosti, včetně úroků z pozdních splátek, v souladu s pravidly přijatými Komisí. S výjimkou případů, kdy členský stát nebo provádějící orgán prokáže, že za nesrovnalost neodpovídá, nese členský stát odpovědnost za finanční náhradu veškerých částek neoprávněně vyplacených.

2. Členské státy informují Komisi o opatřeních přijatých za tímto účelem a zejména předají Komisi popis systému řízení a kontroly vytvořené v zájmu zajištění úspěšného dokončení projektů a studií.

3. Členské státy poskytnou Komisi veškeré vnitrostátní zprávy o kontrole projektů.

4. Aniž jsou dotčena jakákoliv kontrolní opatření uplatňovaná členskými státy v souladu s jejich právními a správními předpisy a aniž je dotčen článek 188a Smlouvy a kontrolní opatření uskutečňovaná na základě čl. 209 písm. c) Smlouvy, mohou úředníci nebo zástupci Komise u projektů financovaných podle tohoto nařízení provádět kontroly na místě, včetně namátkových kontrol, a mohou prozkoumat kontrolní systémy a opatření zavedená vnitrostátními orgány, které informují Komisi o opatřeních přijatých za tímto účelem.

5. Před provedením kontroly na místě Komise o tom informuje daný členský stát, aby získala jeho veškerou nezbytnou pomoc. Jestliže Komise provede kontroly na místě bez předběžného oznámení, podléhají tato opatření dohodám uzavřeným v souladu s finančním nařízením. Úředníci nebo zástupci dotyčného členského státu se mohou těchto kontrol zúčastnit.

Komise může po daném členském státě požadovat, aby v zájmu ověření správnosti žádostí o platby provedl kontrolu na místě. Úředníci nebo zástupci Komise se těchto kontrol mohou účastnit, a musí tak učinit, jestliže to dotyčný členský stát požaduje.

Komise zajistí, aby veškeré kontroly, které provádí, byly vykonávány koordinovaným způsobem, aby se zabránilo opakovaným kontrolám týkajícím se stejného předmětu ve stejném období. Dotyčný členský stát a Komise si okamžitě vymění veškeré užitečné informace týkající se výsledků provedených kontrol.

6. Jestliže Společenství poskytuje pomoc subjektům uvedeným v čl. 2 odst. 2, provádí Komise kontrolní opatření ve spolupráci s členskými státy.

7. Po dobu tří let od poslední platby každého projektu uchovávají odpovědné subjekty a orgány pro potřeby Komise veškeré podklady výdajů k danému projektu.

Článek 13

Snížení, pozastavení a zrušení pomoci

1. Pokud při provedení určité operace není částečně nebo úplně přidělená finanční pomoc odůvodněna, Komise tento případ řádně prošetří, a zejména požádá členský stát nebo orgány a subjekty jím určené k provedení dané operace o podání připomínek ve stanovené lhůtě.

2. Návazně na prošetření podle odstavce 1 může Komise snížit, pozastavit nebo zrušit pomoc týkající se dané činnosti, jestliže se prošetřováním zjistí nesrovnalost, nebo že nebylo vyhověno některé z podmínek stanovených v rozhodnutí o poskytnutí pomoci, a zejména jestliže došlo k jakékoliv změně ovlivňující povahu nebo podmínky provedení projektu, pro kterou nebyl vyžádán souhlas Komise.

Jakýkoliv nepatřičný souběh vede k vymáhání neoprávněně vyplacených částek.

3. Veškeré neoprávněně vyplacené částky, které mají být vráceny, musí být splaceny Komisi.

Článek 14

Koordinace

Komise odpovídá za koordinaci a soudržnost projektů uskutečněných podle tohoto nařízení a projektů využívajících příspěvků z rozpočtu Společenství, zásahů Evropské investiční banky a dalších finančních nástrojů Společenství.

Článek 15

Posouzení, sledování a vyhodnocování

1. Členské státy a Komise zajistí, aby provádění projektů podle tohoto nařízení podléhalo účinnému sledování a vyhodnocování. Projekty mohou být podle výsledků sledování a vyhodnocování upravovány.

2. Aby bylo zajištěno účinné využití pomoci Společenství, vyhodnocují pokrok v provádění projektů soustavě Komise a dotyčné členské státy, případně ve spolupráci s Evropskou investiční bankou.

3. Po obdržení žádosti o pomoc a před jejím schválením Komise posoudí projekt s cílem zvážit, zda je v souladu s podmínkami a kritérii stanovenými v člancích 5 a 6. V případě potřeby přizve Komise Evropskou investiční banku, aby se na tomto posouzení podílela.

4. Během provádění projektů a po jejich dokončení Komise a členské státy vyhodnotí způsob, jakým byly projekty provedeny, včetně důsledku jejich provedení, s cílem posoudit, zda může být nebo zda bylo dosaženo původních cílů. Toto hodnocení mimo jiné zahrnuje vliv projektů na životní prostředí, přičemž se bere ohled na platné právní předpisy Společenství.

5. V případě potřeby je sledování prováděno pomocí hmotných a finančních ukazatelů. Ukazatele se vztahují na zvláštní povahu projektů a jejich cílů. Musí být uspořádány tak, aby udávaly

— úroveň rozpracovanosti projektu vzhledem k plánu a původně stanoveným cílům,

— pokrok dosažený v řízení a případné související problémy.

6. Při prověřování jednotlivých žádostí o pomoc bere Komise ohled na výsledky posouzení a hodnocení prováděné v souladu s tímto článkem.

7. Způsoby hodnocení a sledování podle odstavců 4 a 5 jsou stanoveny v rozhodnutí o schválení projektů.

Článek 16

Informace a zveřejnění

1. Komise předloží každý rok k posouzení výroční zprávu o činnostech vykonaných podle tohoto nařízení Evropskému

parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů a tyto instituce a orgány se k ní vyjádří. Tato zpráva musí obsahovat vyhodnocování výsledků dosažených v různých oblastech a na základě pomoci poskytnuté Společenstvím s ohledem na původní cíle.

2. Příjemci pomoci zajistí, aby pomoc poskytnutá podle tohoto nařízení byla vhodným způsobem zveřejněna s cílem informovat veřejnost o úloze Společenství při provádění projektů. Poradí se s Komisí, jak by tato informovanost měla být uskutečňována.

Článek 17

Výbor

1. Za provádění tohoto nařízení odpovídá Komise.

2. Při provádění tohoto nařízení je Komisi nápomocen výbor, který se schází ve vhodném složení podle zpracovávaných odvětví:

— transevropské sítě v odvětví dopravy,

— transevropské sítě v odvětví telekomunikací,

— transevropské sítě v odvětví energií.

Výbor se skládá ze zástupců členských států a předsedá mu zástupce Komise.

Evropská investiční banka jmenuje do výboru zástupce, který nehlasuje.

3. Zástupce Komise předloží výboru návrh opatření, která mají být přijata. Výbor zaujme stanovisko k opatřením návrhu ve lhůtě, kterou může předseda stanovit podle naléhavosti věci. Stanovisko se přijímá většinou stanovenou v čl. 148 odst. 2 Smlouvy pro přijímání rozhodnutí, která má Rada přijímat na návrh Komise. Hlasům zástupců členských států ve výboru je přidělena váha podle čl. 148 odst. 2 Smlouvy. Předseda nehlasuje.

4. a) Komise přijme zamýšlená opatření, jsou-li v souladu se stanoviskem výboru.

b) Pokud zamýšlená opatření nejsou v souladu se stanoviskem výboru nebo pokud výbor žádné stanovisko nezaujme, předloží Komise Radě neprodleně návrh opatření, která mají být přijata. Rada se usnese kvalifikovanou většinou.

Pokud se Rada neusnese ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy jí byl návrh předán, přijme navrhovaná opatření Komise.

Článek 18

Rozpočtové zdroje

Finanční referenční částka určená k provádění tohoto nařízení pro období 1995-1999 činí 2 345 milionů ECU.

Roční položky schvaluje rozpočtový orgán v mezích finančního výhledu.

Článek 19

Ustanovení o revizi

Před koncem roku 1999 rozhodne Rada postupem podle čl. 129d třetího pododstavce Smlouvy, zda a za jakých podmínek budou opatření stanovená tímto nařízením moci být zachována po skončení období uvedeného v článku 18.

Článek 20

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 18. září 1995.

Za Radu
předseda
P. SOLBES MIRA